

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Zuzany Bystrické a soudců Jana Jiráska a Petra Pospíšila v právní věci

žalobce: **Mgr. L. K.**
bytem X

proti
žalovanému: **Finanční úřad pro Jihomoravský kraj**
sídlem náměstí Svobody 4, 602 00 Brno

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 15. 9. 2022, č. j. 400019/22/3004-70462/702693

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 15. 9. 2022, č. j. 400019/22/3004-70462/702693, **se ruší** a věc **se vrací** žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný je **povinen** zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení částku 3 000 Kč, a to do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Předmětem sporu byla otázka, zda se žalovaný dostatečně vypořádal s námitkami žalobce a zda v rozhodnutí dostatečně odůvodnil, proč v tomto případě neshledal existenci

ospravedlnitelného důvodu pro prominutí úroku z prodlení podle § 259b odst. 2 zákona č. 280/2009 Sb., daňového řádu.

2. Žalovaný rozhodnutím ze dne 15. 9. 2022, č. j. 4000019/22/3004-70462/702693, zamítl žádost žalobce o prominutí úroku z prodlení s úhradou daně z nabytí nemovitých věcí ve výši 107 308 Kč.

II. Shrnutí argumentů obsažených v žalobě

3. Žalobce se domáhal zrušení napadeného rozhodnutí. Namítal, že se jedná o příslušenství daně z nabytí nemovitých věcí, která byla zákonodárcem zrušena a označena za nespravedlivou. Bylo by tudíž ještě nespravedlivější vymáhat její příslušenství. Dále uvedl, že v rámci akce „Milostivé léto“ bylo dlužníkům veřejnoprávních pohledávek odpuštěno jejich příslušenství. Považoval za porušení základních zásad právního státu, že zákonodárce nezahrnul do akce také daňové dlužníky. Připomněl, že daň byla vyměřena na nemovitost, která byla restituována a je dlouholetým rodinným majetkem. Nejednalo se o investiční koupi, úmyslem žalobce bylo ochránit rodinný majetek a svoji matku jakožto spoluvlastníka nemovitosti. Dále poukázal na to, že samotná daň byla vyměřena v rozporu s legitimním očekáváním i v rozporu s metodickým pokynem Generálního finančního ředitelství. Zejména však namítal, že žalovaný se povinen učinit si úsudek a přezkoumatelnou úvahu o existenci či neexistenci ospravedlnitelného důvodu. Upozornil, že na žalovaném spočíval zvýšený nárok na řádné odůvodnění, které nebylo učiněno, a proto napadené rozhodnutí nemůže obstát.

III. Vyjádření žalovaného

4. Žalovaný navrhl, aby soud žalobu zamítl jako nedůvodnou. Podrobně shrnul všechna předcházející řízení, žalobní body a ke každému z nich se vyjádřil. Uvedl, že není v jeho kompetenci určovat, na koho zákonodárce uplatní dluhovou amnestii. Je však zřejmé, že zákonodárce velmi důsledně cílil na konkrétní skupiny osob a konkrétní dluhy, aby byl co nejlépe naplněn účel dluhové amnestie. Vyjádřil se také k námitce nespravedlnosti daně, přičemž uvedl, že se jednalo o daň, která byla dlouhodobě součástí systému, existuje i v řadě jiných států a důvody pro její zrušení je třeba hledat jinde než v její tvrzené nespravedlnosti. Žalovaný také upozornil, že právě žalobce přistupoval ke svým povinnostem liknavě, a i přes výzvy své povinnosti neplnil. Nyní se domáhá na základě neexistující nespravedlnosti naopak výhody oproti ostatním subjektům. Závěrem žalovaný tvrdí, že v tomto případě neexistuje ospravedlnitelný důvod pro prominutí úroku z prodlení, neboť provinění by mělo být omluvitelné a spíše formalistické. Žalobce dle žalovaného takový důvod nepředložil ani neodůvodnil. Ani pohnutky pro nabytí nemovitosti a majetkové poměry nelze dle žalovaného považovat za hodné zvláštního zřetele.

IV. Posouzení věci

5. Žaloba je důvodná.
6. Podle § 76 odst. 1 zruší soud bez jednání napadené rozhodnutí rozsudkem pro vady řízení, které spočívají a) v nepřezkoumatelnosti spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí, b) v tom, že skutkový stav, který vzal správní orgán za základ napadeného rozhodnutí, je v rozporu se spisy nebo v nich nemá oporu anebo vyžaduje rozsáhlé nebo zásadní doplnění, c) v podstatném porušení ustanovení o řízení před správním orgánem, mohlo-li mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé.

7. Nepřezkoumatelnost je jednou z nejzávažnějších vad, kterou může být správní rozhodnutí zatíženo. Je to vada, která brání „přezkoumat“ rozhodnutí, respektive závěry, k nimž správní orgán v rozhodnutí dospěl. Nepřezkoumatelné je takové rozhodnutí, pokud z něho nelze zjistit, jak bylo rozhodnuto, o čem bylo rozhodnuto, či proč bylo rozhodnuto zrovna tímto způsobem. Ustanovení § 76 odst. 1 písm. a) rozlišuje dva typy nepřezkoumatelnosti, a to nepřezkoumatelnost pro nesrozumitelnost a nepřezkoumatelnost pro nedostatek důvodů.
8. O nepřezkoumatelnost pro nedostatek důvodů se jedná v případě, kdy se správní orgán nevypořádá se všemi námitkami žalobce, případně své rozhodnutí neodůvodní vůbec nebo jej odůvodní nedostatečně. Jak judikoval již Vrchní soud v Praze (viz rozsudek ze dne 26. 2. 1993, sp. zn. 6 A 48/92), z odůvodnění rozhodnutí musí být jasné, proč správní orgán považuje námitky účastníka za liché, mylné nebo vyvrácené, které skutečnosti vzal za podklad svého rozhodnutí, proč považuje skutečnosti předestírané účastníkem za nerozhodné, nesprávné, nebo jinými řádně provedenými důkazy vyvrácené, podle které právní normy rozhodl, či jakými úvahami se řídil při hodnocení důkazů. Z odůvodnění správního rozhodnutí tedy musí jednoznačně vyplývat, že se správní orgán posuzovanou věcí zabýval, neopomenul žádné účastníkovy námitky a přihlédl i k námitkám strany druhé. Užité argumenty a závěry správního orgánu nesmí vzbudit pochybnosti o jeho nezávislosti a odbornosti. Z odůvodnění musí plynout vztah mezi skutkovými zjištěními a úvahami při hodnocení důkazů na straně jedné a právními závěry na straně druhé. Pokud by tomu tak nebylo, rozhodnutí by bylo nepřezkoumatelným, neboť by nedávalo dostatečné záruky pro to, že nebylo vydáno v důsledku libovůle. K tomu, aby napadené rozhodnutí bylo možno přezkoumat, je potřeba konkrétně uvést, o jaké důvody se rozhodnutí opírá a jak k nim správní orgán dospěl. Pouze formální citace zákonného ustanovení není dostačující. (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 12. 2006, sp. zn. 2 As 37/2006).
9. Podle § 259b odst. 2 daňového řádu může správce daně zcela nebo z části prominout úrok z prodlení nebo úrok z posečkané částky, pokud k prodlení s úhradou daně došlo z důvodu, který lze s přihlédnutím k okolnostem daného případu ospravedlnit. Při tom není vázán návrhem daňového subjektu.
10. Toto ustanovení pracuje s neurčitým právním pojmem „ospravedlnitelný důvod“. Neurčité právní pojmy jsou jevy, nebo skutečnosti, které nelze zcela přesně právně definovat; jejich obsah a rozsah se může měnit a často bývá podmíněn časem a místem aplikace normy. Při jejich interpretaci musí správní orgán náležitě objasnit obsah a význam tohoto pojmu a také se musí zabývat konkrétní skutkovou podstatou, jakož i ostatními okolnostmi případu (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 7. 2005, č. j. 5 Afs 151/2004-73, nebo ze dne 30. 9. 2011, č. j. 4 As 12/2011-100). Pouze v takovém případě je pak odůvodnění správního rozhodnutí, které neurčitý právní pojem aplikuje, dostatečně přezkoumatelné.
11. Žalovaný ve svém rozhodnutí neurčitý pojem „ospravedlnitelný důvod“ zmínil, ovšem žádným způsobem jej neinterpretovat. Rozhodnutí postrádá jak vymezení pojmu, tak jeho aplikaci na skutkový základ případu. Žalovaný se omezuje pouze na citaci metodického pokynu GFŘ-D-47, které samo o sobě ale pojem na skutkový stav aplikovat nemůže. Metodický pokyn pouze dává určitý právní rámec, který může pomoci k jeho jednotnějšímu výkladu a interpretaci. Nezabývá žalovaného povinností v každém rozhodnutí pojem „ospravedlnitelný důvod“ vymezit a aplikovat jej na danou situaci. Již v tomto ohledu rozhodnutí žalovaného nemůže obstát.

12. Kromě toho soud musí konstatovat, že se žalovaný ve svém rozhodnutí nijak nevypořádal s konkrétními námitkami žalobce. Žalovaný pouze uvedl demonstrativní výčet ospravedlnitelných důvodů dle pokynu GFŘ-D-47, následně jedním odstavcem shrnul námitky žalobce a závěrem uvedl, že nezjistil žádné skutečnosti ve prospěch daňového subjektu, které by svědčily o existenci ospravedlnitelného důvodu. Z uvedené judikatury však vyplývá, že pouze formální citace metodického pokynu nemůže být dostatečným odůvodněním správního rozhodnutí. Žalovaný vždy musí provést také subsumpci daného případu pod předmětná ustanovení a vymezit, na základě jakých úvah dospěl k závěru o existenci či neexistenci ospravedlnitelného důvodu v tomto konkrétním případě.
13. Lapidárně řečeno, žalobce se z rozhodnutí žalovaného vůbec nedozvěděl, proč žalovaný rozhodl tak, jak rozhodl. Tak podstatnou vadu, jako je nepřezkoumatelnost, přitom nelze zhojit tím, že správní orgán chybějící úvahy, argumenty a závěry doplní ve vyjádření k žalobě (viz rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 12. 2008, sp. zn. 8 Afs 66/2008, a ze dne 13. 10. 2004, sp. zn. 3 As 51/2003). Jediný způsob, jakým je možné tuto vadu napravit, je proto pouze napadené rozhodnutí zrušit a věc vrátit žalovanému k dalšímu řízení.

V. Závěr a náklady řízení

14. Soud z výše uvedených důvodů zrušil žalobou napadené rozhodnutí ve smyslu § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s. bez jednání a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení (§ 78 odst. 4 s. ř. s.). V dalším řízení je žalovaný vázán právním názorem zdejšího soudu (§ 78 odst. 5 s. ř. s.).
15. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobce byl ve věci plně úspěšný, soud mu proto přiznal právo na náhradu nákladů řízení vůči žalovanému. Náklady žalobce sestávají ze zaplaceného soudního poplatku ve výši 3 000 Kč. Soud žalovanému uložil zaplatit náhradu nákladů řízení žalobci v přiměřené lhůtě.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 19. prosince 2023

Zuzana Bystřická v. r.
předsedkyně senátu